

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget om offentlige arbejder har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om privatbanerne. (Lovforslag nr. L 68).

Udvalget om offentlige arbejder har endvidere afgivet betænkning over:

Forslag til lov om udbygning af færgefarterne over Store Bælt. (Lovforslag nr. L 108).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Socialudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Forhøjelse af det personlige bidrag til dagpengefonden og ændrede reguleringsbestemmelser). (Lovforslag nr. L 167).

Socialudvalget har endvidere afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af visse reguleringsbestemmelser i den sociale lovgivning. (Ændrede reguleringsbestemmelser). (Lovforslag nr. L 168).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Arbejdsmarkedsudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af jobskabelsesloven. (Beslutningsforslag nr. B 22).

Eksemplarer vil blive omdelt.

I skrivelse af d.d. meddeler undervisningsministeren, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give folketinget en skriftlig

Forskningspolitisk redegørelse 1984.

(Redegørelse nr. R 14).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Redegørelsen vil komme til forhandling onsdag den 16. maj 1984.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Boligudvalget (10/5 84):

Udtræder: Hanne Severinsen (V)

Ny stedf.: Mogens Blach (V)

Kommunaludvalget (10/5 84):

Udtræder: Svend Erik Hovmand (V)

Ny stedf.: Mogens Blach (V)

Miljø- og planlægningsudvalget (10/5 84):

Udtræder: Hanne Severinsen (V)

Nyt medl.: Mogens Blach (V)

Skriftlig redegørelse:

Forskningspolitisk redegørelse 1984 af 10/5 84.

(Redegørelse nr. R 14).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Regeringen har siden sin tiltræden ønsket at fremme forskningen og har allerede gennemført en række af de bebudede initiativer. Inden for det sidste års tid har regeringen desuden modtaget redegørelser og oplæg vedrørende forskningens tilrettelæggelse og forslag til forsknings- og udviklingsprogrammer på særlig perspektivrige områder. Alt dette er punktvis beskrevet i bilaget, der medfølger denne redegørelse til folketinget*).

På denne baggrund er regeringen nu parat til at afstikke nogle hovedlinier i forskningspolitikken, der skal danne udgangspunktet for den nærmere udmøntning, og som forskningsverdenen hermed indbydes til at samarbejde om.

Hovedlinierne kan sammenfattes i nedenstående 10 punkter:

1. Prioritering

Regeringen vil gennem omprioritering på det offentlige budget tilføre forskningen en væsentlig forøgelse af midler i forventning om, at forskningsverdenen viser evne og vilje til at sikre kvalitet og prioritering på tværs af institutionelle skel.

*) Der henvises i øvrigt til undervisningsministerens seneste forskningspolitiske redegørelse til folketinget af 11. november 1982 (Folketingets Forhandlinger, sp. 1717-28) og den påfølgende debat den 2. december 1982 (sp. 2679-2739).

[Undervisningsministeren]

2. Styrkelse af grundforskningen

Regeringen er af den opfattelse, at balancen mellem grundforskning og anvendt forskning er i fare, og ønsker at tillægge langsigtede hensyn fornyet vægt gennem en udbygning af den nødvendige grundforskning. Regeringen understreger endvidere, at kvaliteten i det danske forskningspotentiale i videst muligt omfang bør præge ressourcetil fordelingen – også i tilfælde, hvor emnet ligger uden, for de prioritetsområder, der netop i øjeblikket nyder politisk bevågenhed.

En af de vigtigste opgaver er at sikre tilgang af kvalificerede forskere. Med henblik herpå har regeringen fremlagt den såkaldte forskerrekutteringsplan, der forudser oprettelsen af 1100 nye rekutteringsstillinger ved universiteterne de næste 10 år. Planen har for nylig opnået tilslutning hos de berørte organisationer og vil nu blive forelagt for finansudvalget til godkendelse med henblik på iværksættelse fra det kommende efterårssemester.

Kvalitetshensynet ligger også bag de forskningsprofessorater, som netop er tildelt for første gang, og som indebærer, at der sættes ekstra på forskere i international særklasse til styrkelse af de implicerede forskningsmiljøer.

På universitetsområdet ønsker regeringen at sikre en vis vækst i de totale bevillinger til forskningen i de kommende år – samtidig med at der sker helt nødvendige omprioriteringer og dermed nedskæringer på enkelte områder.

Som eksempel på områder, hvor udbygningsplaner er iværksat eller under udførelse, kan nævnes datalogi/datateknik på universiteter og højere læreanstalter inkl. universiteternes regnecentre. Yderligere kan nævnes, at regeringen for nylig har besluttet at tage et initiativ inden for ernæringsforskningens område.

3. Teknologisk grundforskning

Regeringen ønsker yderligere at iværksætte et bredt anlagt program for grundlæggende forskning som støtte for den teknologiske udvikling. Planlægningsrådet for forskningen har i april 1984 i samråd med forskningsrådene på min opfordring udarbejdet forslag hertil med en foreløbig bevillingsramme på 300 mill. kr. inden for 5 år.

Hertil kommer bl.a. ansøgning om 33 mill. kr. fra forskningsrådene over samme periode til biomolekylær-teknisk forskning.

Regeringen er meget positiv over for disse forslag, som især vil sikre vidensopbygning inden for det naturvidenskabelige og tekniske område samt uddannelse af 300 forskere, der efterfølgende vil kunne forstærke effekten af det teknologiske udviklingsprogram fra teknologirådet, jfr. nedenfor under 5.

At styrke grundforskningen er lige så vigtigt som at standse gældsætningen og genoprette den økonomiske selvstændighed. I begge tilfælde har vi en moralsk forpligtelse til at sikre det grundlag, som den kommende generation (og kommende regeringer) skal bygge videre på.

4. Humaniora

Når der i det foregående er talt om grundforskning, omfatter det også den humanistiske forskning, der traditionelt står stærkt i Danmark. Humaniora får i lighed med andre områder del i f.eks. forskerrekutteringsplanen. Alligevel trykkes dette forskningsområde naturligvis af de – i øvrigt velbegrundede – begrænsninger, der foretages inden for gymnasielærerfag med stor arbejdsløshed. De store tekniske landvindinger og forandringer har ikke på nogen måde reduceret betydningen af åndsliv, kultur og kunst som drivkraft for den enkelte og samfundet, snarere tværtimod. Dertil kommer, at det øgede samkvem med omverdenen gør kendskab til og indlevning i fremmede sprog og kulturer til en livsbetingelse for et lille land.

Jeg vil derfor anmode planlægningsrådet og statens humanistiske forskningsråd om at bidrage med ideer til et humanistisk forskningsprogram, som kan bidrage til at udvikle disse værdifulde forskningsområder.

5. Den anvendelsesorienterede forskning

Industriministeren har allerede bebudet iværksættelsen af et omfattende forsknings- og udviklingsprogram vedrørende informationsteknologi og andre perspektivrige områder (jfr. industriministerens redegørelse til folketinget af 25. april 1984), og landbrugsministeren agter at søge bevillingerne til jordbrugsforskning forøget med henblik på

[Undervisningsministeren]

fortsat udvikling af landbrugets konkurrenceevne.

Generelt er den overvejende anvendelsesorienterede »sektorforskning« et vigtigt element i regeringens vækst- og moderniseringspolitik, som både har et økonomisk og et mere kvalitativt sigte. Som grundlag for de mange omstillingsbeslutninger i både den private og den offentlige sektor ønsker regeringen at opretholde og om nødvendigt at styrke forsknings- og udviklingsindsatsen, som i de seneste år er vokset betydeligt. Det gælder især på energi-, industri-, miljø-, bolig-, social- og sundhedsområderne.

Endnu et eksempel på den målrettede politik er Danmarks tilslutning til EFs program for europæisk forskning og udvikling på informatikområdet, det såkaldte ESPRIT-program (der for nylig er vedtaget med et budget på ca. 6 mia kr. over 5 år). Programmet vil indebære store muligheder for både dansk industri og forskning, bl.a. i kraft af, at der på dansk foranledning er sikret særlig gode muligheder for små virksomheder, der kan få op til 70 pct. tilskud til programmerne, samt for universiteter og andre offentlige forskningsinstitutioner, der kan få op til 100 pct. tilskud.

De anvendelsesorienterede programmer – til gavn for økonomien, beskæftigelsen og samfundslivet i øvrigt – er imidlertid kun bæredygtige på længere sigt, når de underbygges med den fornødne grundforskning og forskeruddannelse som omtalt ovenfor.

6. Samarbejde offentlig/privat

Regeringen lægger vægt på, at forsknings-samarbejdet mellem den offentlige sektor og den private sektor øges væsentligt, og forventer, at universiteterne og de højere læreanstalter samt sektorforskningsinstitutionerne medvirker fordomsfrit til det nødvendige samarbejde med et minimum af bureaukratiske forhindringer. Samtidig opfordres den private sektor til at bidrage til udveksling af forskere mellem den offentlige og den private sektor samt til at vise større interesse for kontraktforskning og økonomisk støtte til forskning og forskeruddannelse ved universiteter og højere læreanstalter inden for områder af særlig interesse for erhvervsvirksomhederne. Regeringen har med taknemmelighed noteret de betydelige gaver, der ikke mindst i

det seneste års tid er givet til forsknings- og uddannelsesformål fra en række fonde og virksomheder, jfr. i øvrigt bilaget.

Som et eksempel på, at den offentlige sektor er parat til at udvide samarbejdet med den private sektor inden for forsknings- og udviklingsområdet, kan nævnes undervisningsministeriets informatikudvalgs forslag om etablering af »informatikcentre« med sigte på bl.a. udnyttelse af universiteternes og de højere læreanstalters ekspertise til fordel for erhvervsvirksomhederne. Forslaget passer godt ind i regeringens intentioner og påregnes efter samråd med erhvervslivet at indgå i industriministeriets teknologi-program.

Et andet eksempel er erhvervsforskerordningen, der finansieres af industriministeriet, og som nu overvejes udbygget som led i det teknologiske udviklingsprogram.

Yderligere kan nævnes forslag fra undervisningsministeriets udvalg vedrørende øget »forskermobilitet« med sigte på at øge forskernes mobilitet mellem universitets- og sektorforskningsinstitutionerne samt mellem disse og erhvervsvirksomhederne.

Endnu et eksempel er de nye regler for indtægtsdækket virksomhed, som giver statslige forskningsinstitutioner mere favorable vilkår for at påtage sig arbejde for rekvirenter »udefra« mod betaling.

7. Internationalt samarbejde

Regeringen finder det nødvendigt at intensivere dansk deltagelse i internationalt forsknings-samarbejde, både det formaliserede og det individuelle. Der vil herunder blive lagt yderligere vægt på, at danske virksomheder opnår leverancer til internationale forskningsinstitutioner, og at danske forskere deltager i det internationale samarbejde. En styrkelse af mobiliteten gennem udvekslingsordninger og udenlandske studieophold for danske forskere er i denne forbindelse væsentlig.

Regeringen lægger vægt på deltagelse i de nordiske samarbejdsprojekter og i EFs ESPRIT-program og EFs udvidede ramme-program for forskningen samt deltagelse i CERN (Den europæiske Organisation for Elementarpartikel-fysik), ESA (Den europæiske Rumfartsorganisation) og EMBL (Det europæiske molekylærbiologiske Samarbejde). Tillige vil regeringen søge at fremme

[Undervisningsministeren]

dansk deltagelse i de europæiske informations- og dokumentationssystemer. De samlede danske bidrag til deltagelse i samarbejde af den foran nævnte karakter er imidlertid såvel absolut som relativt af så betragteligt omfang, at der løbende må foretages en nøje prioritering, samtidig med at det hele tiden må overvejes, hvorledes en fortsat deltagelse kan give større udbytte for Danmark.

8. Kvalitet gennem uafhængighed og konkurrence

Regeringen deler en række af de hovedsynspunkter, der er lagt frem i planredegørelsen for forskningen afgivet af en styringsgruppe under planlægningsrådet, og er enig i behovet for ændringer i det stive og båsøpdelte system, der i dag karakteriserer både universitetsforskningen og sektorforskningen.

Regeringen ønsker ikke at ændre ressortfordelingen på forskningsområdet, men lægger op til en tværgående modernisering af forskningens vilkår. Med udgangspunkt i forskningsfriheden må der indbygges incitamenter til at øge kvaliteten og forbedre balancen mellem grundforskning og anvendelsesorienteret forskning til fordel for grundforskningen, bl.a. gennem tættere kontakt og en friere stillingtagen til opgave- og ressourcfordelingen mellem universitetsforskningen og sektorforskningen.

Regeringen tilstræber at give forskningen større uafhængighed, men i sammenhæng hermed må forskningen acceptere en friere konkurrence om forskningsmidlerne. Desuden må forskningsmiljøerne styrkes gennem samarbejde, udveksling af forskere og – om nødvendigt – sammenlægning af institutter m.v. Endvidere må forskerne bidrage til større overskuelighed gennem særskilt forskningsbudgettering, og de må gennem bedre formidling af forskningsresultaterne øge den folkelige forståelse for forskningens betydning.

Det er regeringens hensigt at omlægge forskningsbevillingerne, således at programbevillingernes andel forøges. Forskningsrådene og sektorministerierne får derved større mulighed for at sikre fornyelse og kvalitet på de relevante forskningsinstitutter.

En sådan omlægning må naturligvis ske gradvis. Den må baseres på de fornødne undersøgelser og forhandlinger imellem de im-

plicerede, ligesom forskningsinstitutterne må have tid til at indrette sig på en højere grad af programlægning, som det kendes fra flere andre lande. Det vil her være vigtigt – og erfaringsmæssigt også opnåeligt – at tilstræbe en nogenlunde jævn ressourcebelastning, således at midlertidige projektansættelser kan undgås eller dog begrænses stærkt. En vis omlægning i retning af bevillinger baseret på brugerbehov er i øvrigt et generelt princip i regeringens moderniseringsprogram, hvis iværksættelse koordineres af finansministeren.

9. Styring af sektorforskningen

Regeringen vil overveje behovet for at indføre visse fælles styrelsesregler for sektorforskningsinstitutionerne, bl.a. etablering af administrativt uafhængige bestyrelser og fælles regler for rekruttering af forskere ved disse institutioner, således at normerne bliver på linie med universiteternes normer, hvilket bl.a. vil fremme udvekslingen af forskere.

Man vil anmode et tværministerielt udvalg om konkrete forslag hertil. Regeringen ønsker samtidig en vurdering af sektorforskningsinstitutionernes mulighed for at deltage i forskeruddannelsen i større omfang end hidtil.

Man vil endvidere anmode et tværministerielt udvalg om snarest at søge udarbejdet fælles budgetteringsregler, så et samlet forskningsbudget for hele den offentlige sektor kan sammenstilles.

10. Vurdering

Undervisningsministeren vil i en årlig redegørelse til folketinget fremlægge sin vurdering af de forskningspolitiske problemer, bl.a. ud fra det omtalte forskningsbudget, der sammenstiller alle offentlige myndigheders bevillinger til forskning og udvikling, og ud fra de evalueringer, som agtes iværksat på udvalgte forskningsområder ved forskningsrådenes foranstaltning.

Afsluttende bemærkninger

Sammenfattende finder regeringen det nødvendigt at udbygge og effektivisere forsknings- og udviklingsarbejdet. På undervisningsministeriets område iværksættes nye grundforskningsprogrammer m.v. (ca. 500

[Undervisningsministeren]

mill. kr. over 5 år) ud over forskerrekru-
teringsplan, forskningsprofessorater, forsker-
mobilitet og apparaturbevillinger (ca. 400
mill. kr. over 5 år). Til universitetsforskning-
en påregnes yderligere en svag stigning i de
ordinære bevillinger. Alt i alt tilstræbes en
meget betydelig forøgelse af statens årlige
bevillinger til forskning og udvikling i løbet
af 1980'erne.

Udbygningstakten vil imidlertid i meget
væsentlig grad afhænge af forskningsverde-
nens egne kræfter – både hvad angår rådgiv-
ning og prioritering på det overordnede plan,
og hvad angår kvalitet og fornyelse i de
mange forskningsmiljøer. Regeringen har
tillid til, at dansk forskning vil forstå at ud-
nytte de muligheder, som den her beskrevne
forskningspolitik frembyder, til støtte for
Danmarks udvikling som et teknologisk
avanceret og menneskelig godt samfund.

Bilag

Forskningspolitiske initiativer og rådgivning/ forslag til regeringen i perioden fra november 1982 til maj 1984

Det følgende tilsigter ikke at være en ud-
tømmende redegørelse, men alene at omtale
nogle hovedpunkter.

A. Initiativer m.v.

a. Apparaturfornyelse. Programmet for for-
nyelse af forskningsapparatet ved de høje-
re uddannelsesinstitutioner er blevet vedta-
get, og den første uddeling har allerede fun-
det sted, medens den næste årlige uddeling
er i gang. Programmet var oprindeligt på 90
mill. kr. over fire år, heraf 15 mill. kr. i 1983,
men 1983-bevillingen er forhøjet med ca. 10
mill. kr. – og dermed også den totale bevil-
ling – bl.a. som følge af, at midler har kun-
net overføres fra den forsinkede forskerrek-
rutteringsplan. Ansøgningsmængden var
alene i 1983 på 140 mill. kr. Dette siger no-
get om behovet.

b. Forskningsprofessorater. I løbet af en 5
års periode kan der tildeles i alt 25 5-årige
forskningsprofessorater. Om baggrunden for
denne plan henvises til investeringsfremme-
programmet. Forskningsrådene har nedsat de
fornødne bedømmelsesudvalg og har for-
handlet med institutionerne om muligheder-

ne for at placere forskningsprofessorerne dér.
Planlægningsrådet har netop til ministeriet
afgivet en indstilling om tildeling af de første
10 forskningsprofessorater. Også her var be-
hovet stort – der var bragt omkring 180 per-
soner i forslag.

c. Forskerrekruttering. En af undervisnings-
ministeriet udarbejdet plan er forhandlet færdig
mellem finansministeriet, lønnings- og
pensionsdepartementet, og AC og vil nu bli-
ve fremsendt til godkendelse i finansudvalget
efter forudgående behandling i lønningsrå-
det. Ifølge planen oprettes i tiden frem til
1993 1.100 forskerrekruiteringsstillinger, her-
af 300 som ekstraordinære lektorstillinger og
800 som nye 4-årige adjunktstillinger. Senior-
stipendiernes antal øges svagt, og også puljen
af kandidatstipendier udvides lidt. Halvdelen
af planen, svarende til 550 årsværk, finansie-
res ved nye midler, medens resten finansieres
inden for undervisningsministeriets eget om-
råde. Resultatet af planen bliver, at den så-
kaldte stillingsblokering ved de højere ud-
dannelsesinstitutioner løsnas, og at der opnås
en mere hensigtsmæssig stillingsstruktur ved
disse institutioner. Der er allerede udarbejdet
planer for fordelingen af de nye stillinger i
de første par år og kriterier for fordelingen i
perioden derefter.

Der er med denne omfattende plan gjort
en stor indsats for at åbne for den faglige
fornyelse inden for denne afgørende sektor i
dansk forskning. Der vil derfor ved fordelin-
gen af stillingerne blive henset til, at den øn-
skede fornyelse og højnelse af kvaliteten i
forskning også finder sted.

*d. Forskningsbudgettering ved universiteter-
ne.* Der er redegjort herfor i et svar af 16.
marts 1984 til folketingets udvalg angående
videnskabelig forskning på et spørgsmål om
den aktuelle stilling med hensyn til forsk-
ningsbudgetteringsplanen. Det skal derfor
her kun anføres, at man for finansåret 1986
har påbegyndt en ad hoc-procedure. Den har
til hensigt at intensivere institutternes plan-
lægningsovervejelser på forskningsområdet
og at indvinde erfaringer hermed. Ministeriet
vil bl.a. på basis af disse og overvejelserne i
planlægningsrådets planredegørelse for
forskningen af december 1983 tage stilling til
en mere permanent procedure for forsknings-
budgetteringen.

e. Styrelsesloven. Et udvalg med professor
Carl Wandel som formand er netop blevet

[Undervisningsministeren]

nedsat til forberedelse af en revision af loven om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner. Udvalgets opgave er især at stille forslag om forbedring af forskningsvilkår.

f. *Informatik.* Det i den tidligere redegørelse bebudede informatikudvalg (nedsat november 1982) har givet ministeriet en række forslag. Bl.a. på dette grundlag gennemføres udbygning af datalogi/datateknik ved de højere uddannelsesinstitutioner og de regionale regnecentre ved disse, jfr. redegørelsen. Endvidere bør nævnes, at EFs forskningsministre, herunder den danske undervisningsminister, har vedtaget EFs forskningsprogram på informationsteknologiområdet (ESPRIT) på 750 mill. ECU over 5 år (ca. 6 mia kr.). På især dansk foranledning har såvel små virksomheder som offentlige forskningsinstitutter fået en gunstig stilling med mulighed for tilskudsprocenter på helt op til 70 pct., ligesom det er lykkedes at få en dansk erhvervsrepræsentant med i det rådgivende industriudvalg.

g. *Synkrotronstrålingscenter.* Regeringen udfolder fortsat alle tænkelige bestræbelser for at få dette fælleseuropæiske center placeret i Danmark ved Risø. Det vil koste ca. 300 mill. kr. over 6 år i danske investeringsudgifter, hvis planerne realiseres.

h. *Biomolekylær-teknisk forskning.* Et program til styrkelse af forskning i biomolekylær teknik over en 5-årig periode er udarbejdet af PRF og forskningsrådene, og i øjeblikket overvejes, hvordan midlerne hertil kan tilvejebringes. Der søges om i alt 33 mill. kr., som primært tænkes anvendt til forskeruddannelse.

i. *Ernæringsforskning.* Regeringen har besluttet at styrke ernæringsforskningen, hvilket i første række skal ske ved landbohøjskolen. Der vil blive nedsat en tværvideenskabelig styringsgruppe af personer, der er særlig sagkyndige inden for ernæringsforskningens område, til at forestå udbygningen af denne forskning.

j. Som eksempler på, at *universiteter og højere læreanstalter er parat til at udvide samarbejdet med den private sektor* inden for forsknings- og udviklingsområdet, jfr. redegørelsens punkt 6, kan nævnes, at Ålborg universitetscenter i juni 1983 stiftede den selvejende institution Nordjysk Udviklingscenter (NUC) med henblik på at fremme erhvervs-mæssig udvikling ved at gennemføre

forsknings- og udviklingsprojekter. Desuden kan nævnes, at Danmarks tekniske højskole har oprettet et projektudviklingskontor; der allerede i sit første leveår fik iværksat ca. 60 projekter.

k. *Tilskud til forskningen fra private fonde og virksomheder*

Eksempler:

Otto Mønsted Fonden har i anledning af regeringsbeslutningen vedrørende ernæringsforskningens styrkelse bebudet en gave på 3 mill. kr. til dette formål.

Egmont H. Petersens Fond har i marts 1984 med et tilskud på 12,5 mill. kr. oprettet en selvejende institution, Dansk Center for Pædagogik og Informatik, bl.a. med henblik på en styrkelse af forskning vedrørende informatikkens anvendelse i pædagogik og undervisning.

Industrivirksomheden Danfoss har givet 10 mill. kr. til etablering af den selvejende institution Datateknisk Center Syd i Sønderborg.

IBM har givet en stor datamat med tilhørende programmel til Københavns universitet til undervisnings- og forskningsformål

Andre private fonde og virksomheder, f.eks. Carlsberg Fondet, Thomas B. Thriges Fond og NOVO, har ikke mindst i den senere tid ydet en uvurderlig støtte til institutioner og enkeltpersoner i forbindelse med f.eks. anskaffelse af særligt apparatur til undervisnings- og forskningsformål, til dækning af rejseudgifter i forbindelse med studierejser og udenlandsophold m.v.

B. Rådgivning/forslag – eksempler

a) Regeringen har i februar 1984 fra planlægningsrådet for forskningen modtaget en *planredegørelse for forskningen*. Der er tale om et debatoplæg vedrørende den fremtidige forskningspolitik udarbejdet af en styringsgruppe nedsat af planlægningsrådet.

Rådet vil i den kommende tid nærmere drøfte de forslag til forbedringer af forskningens vilkår, som fremsættes i rapportens bind I.

Rapportens bind II vedrører forskningens nuværende tilrettelæggelse og anvendelse og indeholder en række oplysninger, herunder statistiske.

[Undervisningsministeren]

b) Planlægningsrådet for forskningen har i februar 1984 udsendt en publikation om problemer og perspektiver for *forskningsevaluering* i Danmark. I publikationen er medtaget eksempler på evalueringer fra forskellige forskningsmiljøer, som har foretaget en organiseret vurdering af eget arbejde. Endvidere skitseres problemer og muligheder for fremtidige forskningsevalueringer.

c) På opfordring af undervisningsministeren har planlægningsrådet for forskningen i april 1984 udsendt et *forslag til et program for grundlæggende forskning som støtte for teknologisk udvikling*. Bevillingsrammen på knap 300 mill. kr. foreslås anvendt til 5 års grundlæggende forskning på det teknologiske område.

d) Statens teknisk-videnskabelige forskningsråd afgav i november 1983 en rapport om *status og perspektiver for den teknisk-videnskabelige forskning*. Heri anbefales en forøget indsats inden for den teknisk-videnskabelige forskning.

e) Statens jordbrugs- og veterinærvidenskabelige forskningsråd har i marts 1984 udsendt en rapport om *dansk jordbrugsforskning*. Heri redegøres for forskningens organisatoriske opbygning og dens omfang, og der peges på nogle centrale udviklingstendenser og på forskningsbehovene.

f) Undervisningsministeriets initiativgruppe (nedsat juni 1983) vedrørende *forskermobilitet* har stillet ministeriet en række forslag. Som eksempler kan nævnes: forbedring af mulighederne for orlov uden løn, sabbatordning, forbedring af avancementsmulighederne, bedre muligheder for udvekslings- og samarbejdsordninger mellem universitetssektoren og offentlige forskningsinstitutioner og erhvervslivet og fjernelse af skattemæssige barrierer for beskæftigelse i udlandet.

g) Undervisningsministeriet har med bistand fra de faglige landsudvalg for den høje uddannelse og fra forskningsrådene gennemført *besøgsrunder til humanistiske og naturvidenskabelige fakulteter* ved de høje ud-

dannelsesinstitutioner. Rapporter fra besøgsrunderne vil foreligge om kort tid.

h) Kulturministeriet har for nylig stillet forslag om en udbygning af samarbejdet mellem *forskningsbibliotekerne* – uden en ændring af de eksisterende ressortforhold. Der påregnes øgede bogkøbsbevillinger, og der arbejdes i ministeriet med en videreførelse af forskningsbibliotekernes fællesråds EDB-projekt.

i) Regeringen har i december 1983 fra teknologirådet modtaget et *forslag til et teknologisk udviklingsprogram*, som regeringen i det store og hele har givet sin tilslutning til, jfr. industriministerens redegørelse til folketinget af 25. april 1984. Der forudsættes en nøje koordinering af uddannelses- og forskningsinitiativerne.

j) Fra udvalget vedrørende landbrugets økonomiske vilkår og udvikling har regeringen i 1983 modtaget en betænkning vedrørende *langsigtede perspektiver for den fremtidige landbrugspolitik*, hvori bl.a. forskningens betydning for landbrugets fortsatte udvikling er berørt. Betænkningen er fulgt op med landbrugsministerens redegørelse til folketinget af 21. marts 1984, der fremhæver betydningen af langsigtede produktivitetsfremmende foranstaltninger, herunder forskning.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 11. maj 1984, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 11.54